

Бібліографія

(Оцінки, реферати, замітки).¹⁾

Преісторія, археологія, історія штуки.

K. Rhamm — Ethnographische Beiträge zur germanisch-slawischen. Altertumskunde. Zweite Abteilung, zweiter Teil: Germanische Altertümer aus der slawisch-finnischen Urheimat: Erstes Buch — Die altslawische Wohnung. Брауншвайг, 1910, ст. X+431+2.

Грац останніми часами виростає на дуже поважне огнище славянської ентології; праці Мерінгера, Мурка, Пейскера, Рамма по історії старого славянського побуту стають такою помітною величиною, що зму-

¹⁾ З сього тому „Бібліографія“ Записок мати-ме дещо відмінний характер. Щорічні огляди часописей, подавані в Науковій хроніці, на далі не будуть містити ся, а статі в часописей будуть обговорювати ся або приготувати ся референтами в Бібліографії. При тим в українських періодичних видань, за браком иньших бібліографічних показчиків, будуть визначувати ся всі статі, без огляду на їх науковість. З иньших видань будуть визначувати ся ті, що підходять під понятє українознавства просто або безпосередно, або, вкінці, мають загально-методичний інтерес. Статі сі будуть поділені на відділи; відділи багатші літературою будуть вступлені в кожнім томі Записок, відділи меньш багаті — від часу до часу. Періодичні видання 1909 р. в головнійшій повинні бути використані в бібліографії трьох перших книжок Записок за сей рік, але се не спиняти-ме обговорення поруч них і пізнійших появ. В інтересах можливої повноти і ріжпосторонности бажана участь можливо більшого числа спеціалістів, і редакція рада буде співробітництву учених українських і неукраїнських. Уміщення короткої згадки про статю або книгу не включає спеціальнійшого обговорення її потім. *Ред.*

шують числити ся з ними все ширші круги дослідників — лінгвістів, етнографів, соціологів, істориків. Нова праця д. Рамма, котру приотовуємо тепер вкоротці, становить поважну вкладку в історію слов'янського побуту. Вона продовжує попередню роботу його про старонімецькі доміства (Altgermanische Bauernhöfe im Übergange vom Saal zu Fletz und Stube), видану позаторік. Отсей новий том складаєть ся з двох частей, перша — більша (с. 3—300) присвячена сучасному славянському, головню північно-великоруському селянському мешканню; друга, меньша і дає історичний вивід його і аналізу запозичень в старонімецького. Автор вважає тип сього славянського мешкання за вповні запозичений в німецького в часи перед славянським розселенням. Аналіз сей, безперечно, дає багато цінного і цікавого; можна б бажати одначе більш вдержливости в кінцевих виводах супроти того, що етнографічний і історичний матеріал простудіований автором тільки частинно; по друге — при всіх сих питаннях про праславянські запозичення в німецького бажано, щоб дослідники більше числили ся в можливість старої праєвропейської спільности і не гнули від разу на запозичення. Спеціально, український матеріал використаний слабенько, українська література теж; правда, що вона на сім пункті небогата, але де йде мова про такі загальні питання, не повинна лишати ся без використання.

М. Грушевський.

R. Meringer — Wörter und Sachen, I—V (Indogerm. Forschungen т. XVI—XIX і XXI).

В нашій часописи не були приотовані сі інтересні лінгвістично-етнографічні студії грацького ученого. Змістом своїм і методом вони навявують до звісних розвідок його про германський і славянський дім, а в наслідках своїх привели до заложення спеціальної часописи під тимже титулом (Wörter und Sachen, від р. 1909). Автор виходить частійше від язикових помічень в сфері термінольоґії домашнього життя, навявує їх до різних пережитків старого побуту, славянського, германського, греко-італійського і тим способом дає інтересні причинки з матеріальної культури індогерманських народів, які розвивають ся часом в цілі маленькі монографії (напр. пор. плуг, про рухомі, перевозні домн, і т. ин.). Лінгвіст, етнольоґ і історик культури — всі знайдуть тут чимало інтересного.

М. Грушевський.

Ernst von Stern — Die griechische Kolonisation am Nordgestade des Schwarzen Meeres in Lichte archäologischer Forschung (Klio, 1909, ст. 139—152).

Се відчит читаний на історичнім візді в Берліні, в 1908 р. Одеський археолоґ, оден з найдіяльніших учасників археолоґічних роз-